

III
1923 ૬-૯-1923

ગાંધી બાહાર

દિ. ૭ : ૭૬ : - Reg. No. 21

ગુલશને કવાલી.

પંક્તીશસ્.

શા. મંગળદાસ લલુભાઈ નારાયણદાસ

496

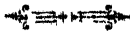
બુકસેલર.

૩૦ લીમડાચોક-મુરત

મુરત બદાનપુરી બાગળ ઉપર આવેલા

શ્રી "અનાવિલ" પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં

ગોવિંદજી હાલ્દાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

કો. રા. ૦-૪-૦.

૨૦૭૭૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૬૦૭૨ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ગાંધીજીનાં પત્રો

વિષય ૪૪૬૫:૪ ૪૬૫

૭૮૬

ગંજલે બહાર

ઉપે

ગુલશને કવાલી.

અસમે

ઉમદા ગજલે-કવાલી, વગયરે ઉમદા તોરસે
હરજ કીયાહય,

સુનલો કુછ જા.બજા. તારીફ ગજલસે મહેફીલમે,
પરસ્તાનકી બહાફીખા રહી હય, ય ગજલે-મેહફીલમે.

પઞ્ચીશર્સ.

શા. મંગળદાસ લલ્લુભાઈ બુકસેલર.

૬૦ લીમડાયોક—મુરત.

આવૃત્તિ બીજી.

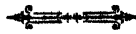
પ્રત ૨૦૦૦.

૧૯૨૩

એ કિતાબકે સખ હૈ પઞ્ચીશર્સકે લીએ મહકુજ હય.

કોમત સીફ ચાર આના.

પ્રસિદ્ધ કર્તા—શા. મંગળદાસ લલ્લુભાઈ બુકસેલર.
પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—લીમ્લાચોક—મુરત.

મુરત ખરાનપુરી ભાગળ ઉપર આવેલા શ્રી “અન્યચિત્ર” પ્રિન્ટીંગ
પ્રેસમાં ગોવિન્દજી ડાહ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

તૈયાર છે ! તૈયાર છે !! તૈયાર છે !!!

ગાયનોનાં શોખીનોને ખુશ ખખર.

તાકીદે મંગાવે = તદ્દન નવીન બુકો.

મહેશીલે મંગીલ ઉર્ફે ગોહરે કબાલી	કીં ૩૦ ૦-૧૨-૦
નાટ્ય ગઝલ સંગ્રહ ઉર્ફે ગઝલ કાવ્યભાળા	,, ૦-૧૨-૦
સંગીત કળાધર ઉર્ફે અદત-ગાયન મંડાર	,, ૦-૧૨-૦
રસીક ગાયનભાળા અથવા રાગ વીલાસ	,, ૦-૪-૦
મધુર મોહીની અથવા સુંદર ગાયન	,, ૦-૪-૦
સ્વર્ગ મોહીની અથવા મધુરા ટકકાર	,, ૦-૪-૦
કુલ્લનહાર ગાયનભાળા અથવા ગાયન સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦
સંગીત ગાયન પ્રકારો અથવા નાદ સંગ્રહ	,, ૦-૮-૦
મુરતની મુરત અથવા મુવર્ણભાળા	,, ૦-૪-૦
મનહર ગાયન સંગ્રહ અથવા ગાયનભાળા	,, ૦-૪-૦
મુવર્ણ હારભાળા અથવા હીરાનો હાર	,, ૦-૪-૦
મુખર્ષની મોહીની અથવા મીઠું ખુલખુલ	,, ૦-૪-૦
અનતે બહાર અથવા નાદ સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦
મનરંજન રમુજી ગાયન સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦

મળવાનું ઠેકાણું—

શા. લલ્લુભાઈ નારણદાસ બુકસેલર.

૭૦ લીમ્લાચોક—મુરત.

ગઝલે બહાર 42

— ઉર્દૂ —

ગુલશને કવાલી.

ગઝલે દીલબર

અપતો બહંગી મદીનેકે મેં જોગન બનકર
મસ્ક એહમદ મેં શીરંગી મેં બીરાગન બનકર
ખાકહો શરપે મલી બાલહો સરકે ખીખરે
હારહો આસુઓકા હાથમેં સળરન બનકર
નતોમેં કબખે ગધ નતો મદીતે પહોચી
રહેમઈ હીદમેં કમબખ્ત મેં પાપન બનકર
મુઝકો જોનેદે મદીનેમેં જો નીકલે અરમાન
મોત ક્યું પીછે પડી હે મેરે બેરન બનકર
મર તે દમ'કામ ન આયા મુજે મોરા ખાવિંદ
હો કેસોખાર તસ્તદુખ તેરે રોજ પે નખી
હાર કુશોકા ચડાઈગી મેં માલન બનકર
નખશ એહમદકા લીખુગી ખુનજીરમેં દીલબર
કલ કમાયતે કોયે કામ આયેગા જોશન બનકર

શબ્દ } કુચ તો નીકલે હું તરપનેડી હોંસ કુચ દીલમેં હું
દમ નહીં લેનેકા જખતક દમ તેરી બસમીં મેં હું

ગઝલે-અકબર-કવાલી.

અપ ફિલમેં સમાઈ હયકે દીવાને બનેજે
મજનુ'ંકી તરહ અપનેલી અફસાને બનેજે
ઝાહિદસે કહો ખુદદમેં હુરસે કરેં ચયન
મસ્તો કેલીએ અર્થપે કાશાને બનેજે
હમ ઇશક કે કાદિર હેં તો પુજે બુતોકો
કાખમેકે મકાનોમેં બી ખુખતાને બનેજે
મસ્તોં કો કહો બાકે પીએ ખુખ શરાએ
જન્નતકે મકાનોમેં બી ચમખાને બનેજે
અય શમએ રૂપે ચાર ન ઝૂલે કો પુંવા દે
જશનેકે લીએ આએ હેય પરવાને બનેજે

અકબરેકો આદમ વાલેકો મેહદિલમે' ન જાવ
ને રંગે ઉત્તરો વોહી રીવાને બને'એ

ગાઝલ-અકબર-કવાલી.

અર્થપે તુમહો રશ્મિ તુમ હરજામમે' બસઘયા તુમહીતો હો
લાવારીસકે વારિસ તુમ હર્ સુનઘયા તુમહીતો હો
યુલયુલમે' તુમ નાજર ચેહકે કુલમે' બુ બનકર મેહકે
હર હરદેહી અદામે' અય દાતા શામ સુનઘયા તુમહીતો હો
સુલીદી મનસુરકો તુમને સરમદકા સર ઉડવાયા
ફાઅયુદનીકે ખોસ્તામે તુમખોલે રંગ રંગઘયા તુમહીતો હો
યુનુસકો માહીએ નીકાલા અતિશકો મુલજર કીયા
યુસુફકો ચાહે કિનઆમે' ધિર બંધઘડી તુમહીતો હો
તુમહીતે અઝધરકો મારાહે તુમહીતે ખયઅરકો છુરા
શેરસે સલમાં કે બચાયા અયસે સીપઘયા તુમહીતો હો
ચાંદસે દો દુકડે કર ડાલે સુરજકો ઉછટા ફેરા
મિઝડે યે આદમ હવાસે ઉનકે મીત્રઘયા તુમહીતો હો
જલદી આવો મદદકો વારિસ નઘયાં હુમી જાતી હય
તુમખિન કિરસે કહે યે અકબર ઇલકે ખેદઘયા તુમહીતો હો

ફસીલા-કવાલ-ગાઝલ.

અય પરી યાદ હે વોહ નાઝરી આના તેરા
મુંહકો શરમાકે દોશામે મેં છુપાના તેરા
આંખ નીચી કીએ શરમાએ વોહ મુંહ ફેર લીયા
મુસકુરા કરવો ગિલેરીકા ચમાના તેરા
ઝાંપઆ લેટતાહે છાતીપે આતીહે યાદ
ખીમડી ઝૂંઝૂકા તે હરખાર બના ના તેરા
દિલે ખેતાબ ઘડી બરનો મુઝે સોને દે
કહેર હે રોઝ યે રાતેકા જમાના તેરા
મનનતે માંની હેય દરગાહ મેં જીલ્લે બાંધે
પર મયસ્સર ન હુવા સય મુસાના તેરા

ગાઝલ-અકબર-કવાલી. એ. લયલા.

અજામ ઇશીકા દોનોં તરફ અતર રયલા
હધર ખવાલ ચલા ઓર ઉધર ચલી લયલા
સીયાહ પેશ ને કાબુલેકે કબાકે ફેખા
હુવા ન અબ્દ તો ગિલ્લા ઉઠાકે યા લયલા
જમીન તુજમેં શહીદાને તામે મરન વેઠે હે

રહે ખયાલ કેહનકા નહોત કદર મયલા
અથા ને કાયખેકા મજનું તોયે દુઆ ખાંગી
કલાહી મુજસે જુદાહો ન ઉલટને લયલા
લગી ને હશમેં રિદોડા પ્યાસ ચીખ ઉડે
ખુદા વારતે શાકી સુરાહી વ લયલા
સુનાકે અકબર મયકશને આજ તોખાકી
ખપાહે મેહશીમે રિદોડા શોરો ન વયલા

(સયર અમન) ગઝલ.

અરે વોહ દુસ્તે જેખાઇ, ખુદા જાને કહાં હે તું
શેહનશાહી દીલ આરાઇ, ખુદા જાને કહાં હે તું.
તેરી દુરકનમેં બેકલ હું, મેં તેમે આખરકા ધ પેલ હું.
કબી સુરત ન દીખલાઇ, ખુદા જાને કહાં હે તું.
અલસતો કેહકે કહલાગા, કહા કાલુ બલા સખને.
હુવા મખશીમેં હરખાઇ, ખુદા જાને કહાં હે તું.
કહા હે નહતો અકરખ યું છુપા પગેમેં અયમા કયું.
ખનાયા હમકો મરદાન યુ નહતે કહા હે તું

ગઝલે—હુન્નુની

અગર ચુંહી દીલકું સતાતા રહેગા.

તો એકદી મેં જાન જાતા રહેગા,

મેં જાતા હુ દીલકું તેરે પાલ હારે,

મેરી ઇયાદ તુમકું દીવાતા રહેગા.

અગર તુમકું ચલનાહું નન જાત મરે,

યે કયતક તું બાતે ખનાતા રહેગા.

કદસમેં કોઇ તુમસે અય હમ સપીરો

ખખર ગુલકી હમકું સુનાતા રહેતા.

ગલીસે તેરે દીલકું લેતો ચલા હું,

મેં પોચુંગા જખ તક વોહ આતા રહેગા.

જહાંસે ગરબ હમતોંહાનેવશા હે,

તું કહે કય તલમ અજમાતાં રહેગા.

ખદાહોકે અય દરદ મરતો અત્રાતું,

કહાંતક મમ અપના છુપાતા રહેગા.

ગઝલે—હઝીરી.

અય મહ-રમે રાઝે નખી વ અશી, સુલતાનુલ હીંદ મરીખ નવાઝ,
અય સુલખુમે ખામે હમ ચઝી, સુલતાનુલ હીંદ મરીખ નવાઝ,

અમ શાહે જમાં સુલતાને, જહાં તુમરે હે મેરા સખ હાલ અયાં,
મેં કયા કહું અપના હામે દીલી, સુલતાનુલ હોદ ગરીબ નવાજ.
હો જાયે કરમ જે તેરી ચહા, સખ હામ મેરે બનજાયે અબી,
ચે ખાત નહીં કુછ અયસી બડી, સુલતાનુલ હોદ ગરીબ નવાજ.
મહબુબે ખુદા મહબુબે ખુદા, સલ્લે અલા અય સલ્લે અલા.
હે દીદ તુમહારી દીદે નખી, સુલતાનુલ હોદ ગરીબ નવાજ.
અય મઝહરે જાતે તુરે ખુદા, વે તુરે જીઝયે અરઝો સમા,
હે દીદ તુમહારી દીદે નખી, સુલતાનુલ હોદ ગરીબ નવાજ.
યા ખાજ ખખર લો આદે જરી, હે હાલે ઝહીરી અખતો રહી,
હે ઇશ્કને મેરી જાન ચલી, સુલતાનુલ હોદ ગરીબ નવાજ.

ગઝલે આશક.

અપકે હીજર મેં પોંદચી હય ચે હાલત મેરી,
મહેરબાં તક નહીં પદયાન તે સરત મેરી;
હું સરા પાયે તમનાં મુઝે કયા પુછતે હો;
નીકલી ખતલાવો તુમહી કોનસી હસરત મેરી,
કરસે રસવાઈ કે અખ મુઝસે નહી મીલવે હય
દેખતે દુરસ પહેરોં હંચ વોહ સુરત મેરી,
ખઝમ સે અપની વોહ વોહ કહકે ઉઠા દેતે હંચ;
બદાયે આપકે લાઝો નહીં સોખત મેરી,
એક વોહ હંચ કે ઉઠાતે હય ઝમાને કે મઝે;
એક મંચ હું કે ન નીકલી કોઈ હસરત મેરી.
નીમ જાં આશકે મુઝતર હય શમે પુરકતમેં,
આઈએ જલદ કે હય આપસે રખસત મેરી

(અતરે સુખન) ગઝલ.

અફસોસ ઇશકે જાલીક તન મન જલા રહા હય,
કયા હીજર ઉંસ સનમકા હમકો જલા રહા હય
અપની કહું મંચ કીસસે સુનતા નહીં હય કોઈ,
જે કુચ હય દીલમે અપને, ચારો સમા રહા હય
ધાયલ હુવા હું ઉંસકે હુમટ કે લટ પલટ સે.
વો શોખ નાઝ અપને કયા કયા દીખા રહા હે
મરતે હય હમતો ઉંસપર શેફીન વો માર હમસે,
કયા જાને કીસ ખતા પર મુખરા છુપા રહા હય;
અપની તો ચેહ સદા હય, હર વકત રખમે અરની,
અવાજ લન તરાની હમકો શુન રહા હય;

ગઝલ-નાલિક.

અઝર સર પર ખડી હય ખ્યામ અશલતમેં જમાના હય
 હપર ખટકે અવેઝ ઝાલીમ જનાઝકા ખનાના હય
 કે મન'ઝર ઊસકા અપને સખઝ ખતકા જીવાના હય
 અઝારે આતસે પર બાદ, કીસકા એક બહાનાં હય
 નીકલતા હય જો હર ગુલ ઝર બકર ગુલઝર આલમસેં
 ખુદા જાને જમીમે દફન ચે કીસકા ખનાના હય
 ન દે અય જોશ બદ મરતી બહોત તરગીય ગુસ્તાકી
 ખીઝલત ચારસેં હોગી કબી તો હોશમે આના હય
 ઇશારેહ આમદ વ રફત નસદ કા હય પેહી હરદમ
 બદીમે દમ જો આચા હય મુકરર ઊસકા જનાના હય
 રખાહય હાય સીદીતકા કબ ઊસને મેરે સીનેપર
 ઉસે અય આંતીસે રંગ હીનાં સેં દીવ જલાનાં હય

ગઝલ-બાહરેસ્તાખબઘ.

અઝમેર જાનેવાલે સખ લોક જા રહેહય
 કીસમતકે કુટ્ટે એક દમ અંમુ બહા રહેહય
 યા રખ કોઈ ખખર ચે આકર સુનાઈએ મુઝકો
 અઝમેર વાલે ખવૂ જા તુમકો જુઝા રહે હય
 મુસ્તાફ દીદ દેખું વો ચેહરે એ મુન્નવર
 રમસેં નકામ અપને ખવાજા ઉઠા રહે હય
 પહેલું મોહખત વ રંદો સીતામ પેહલું
 શાખી બનેં હય ખવાજા સખકો પીઝા રહેહય
 જો માંગના હો માગો ઉમેદવારે દુન્યા
 સખકી મુરાદે હકસેં ખવાજા દીઝા રહેહય
 કયુંકર ન ખાત મેરી બંત આઝેઅય અઝીઝો
 ખીમડે હઝોંકી કીસમત ખવાજા બના રહે હય
 સાની ચે રહેમ કીજીયે લીલાહ અખતો ખવાજા
 મુદતસેં આપ ઇસકો દર દર શીરા રહે હય

શબ્દો } હાખો હજારો સેંકડો મરતેય આજકાલ
 હમ એસે જાપ્તે જાન-હય હામરી કળ નહીં
 ગઝલ-અમીર.

અજબ અદબામ સાધી દમકે હેં દીર છુટ જાતે હેં,
 જહાં ચે તાર દુદા સારે રીશહે દુટ જાતે હેં.
 ઇલાહી કયા ઇલામ હે વોહ જમ લેતાહે અંગડાઈ,

મેરે સીનેમેં સખ જખમેં કે ટાંકે કુટ જાતે હેં
 આદા દીલ માગતી હે જાન મપજા અપ શહે ખુખી,
 તેરે કીશ્વરમેં હે અધેર લુટા લુટ જાતે હેં.
 જખાને ભરમેં હે મશહૂર હશે ઇખવાને યુસુફકા,
 તમેઅ દુન્યાદી વોહ હે જીસે ખાજુ કુટ જાતે હેં
 અમીતે જાની ગુપ્તકો છત સમરે હે કયા ધરદી,
 યે માનમદાર આકર છાતીયા કયુ કુટ જાતે હેં

ગઝલે-અમીન.

અય દીનમે શૈક્તા નહી કોઇ હસીનકા,
 આશીક હું ઓર શુલામ હું ખાજા મે હનકા,
 શાકા હે તુજકો ખાજગી અય જાતે મુગ્તજા,
 વગુજ તેરે કાન શાહ હે ઉસ સર જમીનકા.
 કયુ કર ન આફતાબકો હાસીલ હો ફખરો શા,
 નકશા હે આસમાનપે તેરી જખીનકા-
 પાયા હે વ્રજમે દિલમે મમવાગતે રીતાજ,
 તુજ મોખા રે સારો અતમે દીવાન
 અજમ-કી વોહ જાન વોહ ગુપ્ત હે હનદીના,
 હકીત આમમાપે શોર હે જીતકી જમીનકા.
 રાગ ગર્મ વાઈ ખાદ્યાહે હીત હું આમાન,
 વાસીફ નહી હું મે કીસા મમતદ નશીનકા.

ગઝલે-દીન

અલાહ કરે ઇશકકા ખીમાર તેજેબી
 જોહે મુજે હોવે વોહી આઝર તેજેબી
 જેસાકે સીતમ તુને કીમા મુજપે સીતમગર
 એસાહી મીલે કોઇ સીતમગર તેજેબી
 જેસાકે મેં મુશ્ત મેં હું તેરા સલામી
 કરના પળે એક ઓરકા દરવાર તેજેબી
 જીસ તરહમેં ફરપે તેરે ગીરયે કીના હું
 રોતા હુવા દેખું પસે દીવાર તેજેબી
 બદનામ હુવા જેસા જખાને મેં ચે હાફીઝ
 રસવા હુવા દેખું સરે ખાજાર તેજેબી

સાએર. { ખવાહો ખુર દાંનો ઇશકમેં છુટે
 આજ હમ સોચહેને કુછ ખાકર

ગઝલ—નાદીર—કવાલી.

અમ જા મેરી આંખોપે ચે બદ નઝરી ક્યું હે
તુમ ખામપર આંખે હો ચે જલવગરી ક્યું હે
જીતને તુજેહ દેખા હે હોશ ઉરકે બળ કમ હે
ચીતવન તેરી ઓ જલીન બાદરો બરી ક્યું હે
અમ ચક્મ શમે ગમમે કુલ શરમબી લાઝીમ હે
તુફાન બખા હોગા ચે નવહગરી ક્યું હે
મંચ ધ્યાનમેં કીસ બુતકે લુખા હું દોઆલમકો
દીલ મેહલે તમાશાહે ચે દરદેસરી ક્યું હે
કયા ચુઝકીયાં લેતા હે તીરે નીગાહે જનાં
આંખોસે રવાં નાદીર ખુતે જીગરી ક્યું હે

શબ્દ. { અમકસબી આઉનમેં ચારે ધડી બાદ આયા
બહ ગઈ હુકસે સીરા ઉતકી નઝ.ગી કયસી

ફારસી—ગઝલ—ગૌહર.

અમ મેરે પ્યારે સજન, ગાહે નઝર બર મન ફગન.
કુરખાં કશં મેં જાનો તન, ગાહે નઝર બર મન ફગન.
જમ ગયે મેઆરાનમેં, હવશં ચે સખ કુરો મલક,
દેખ તેશ બાંકા પન, ગાહે નઝર બર મન ફગન.
લીજયે લીલાહ બુલા, ખાલીશ નહીં હે ખુદકી,
તેરે કુચેમેં ચમન, ગાહે નઝર બર મન ફગન.
ઉમ્મતે આસીકો દોજખસે બચાનેકે લીચે,
લે-લીયા હકસે બચન. ગાહે નઝર બર મન ફગન.
કયા સીકત ઉતકી બયાં હો, જીસપે દેખો ખુદ જખુદ,
કુરખાંન હોં જંગલમે હીરન, ગાહે નઝર બર મન ફગન.
ખુરકા હા કરકે જરા દરજન દીખાદો અમ પીયા,
ગૌહરકી હે ચે આસે મન, ગાહે નઝર બર મન ફગન.

(આરામદીલ)—ગઝલ—અકબર.

અદમસે કીસ લીચે આયા અરે નાદાન પરદેસી,
બરોલા કયા હે દુન્યાકા અરે નાદાન પરદેસી.
ચે ક્યું ઠાલે હે ડેરે કીસલીચે ચે જાવની જાયે,
મુસાફીર હે તુ હો દીનકા અરે નાદાન પરદેસી.
કહીસે આયા જાતા હે કહાં, કોઈ ખાત સુનતા જા,
પહાં શીરબી કબી આના અરે નાદાન પરદેસી.

કીચે સામાન કયા કયા, અંદ રોજી છુંદગાની પર,
 યે સખ રૈહ જાયેગા જમકા, અરે નાદાન પરદેસી.
 ન સો યું ખવામે ગફલતમે તમાશા દેખ ફુન્યાકા,
 કે યે દો દીનકા હે મેલા, અરે નાદાન પરદેસી.
 મંબાદતકે લીચે આયા હે બચ ખેહકાને વાલોસે,
 ન ખા પરદેસમે ઘોકા અરે નાદાન પરદેસી.
 કહાં દારા કહાં જમશીદ મસકંદર કહાં અકબર,
 હે સખકો ખાકમે મીલના અરે નાદાન પરદેસી.

ગઝલે—ગૌહર.

અહમદે પાકકી જય દીલમે મોહખત આઘ.
 જીતેજી બાદે ફના રા-હતે જન્મત આઘ.
 હુરે હયરતમે હુઠે આપ હુચે જય પયદા,
 જુક ગયે તારે કમર કેબી મોહખત આઘ.
 જુલમને કુર મીટી નૈયરે આજમ ચમકા,
 છુત ગીરે હધિ શયાતીનાયે આશત આઘ.
 આસીયોંકા હે ગવાહ પુશતે પતાહીકે લીચે,
 પુસ્ત પર આપકે જો મોહરે નુખુવત આઘ.
 દયું ન હોજયે શીદા હુરે મલક જીનો બસર,
 જીસપે પુહ ખાલીકે અકબરકી તખીઅત આઘ.
 તુમકો યાસીન મુઝમીલ વ મુદસસર તાહા,
 હકને ફનાયા હે કુરઆનમે સદાકત આઘ.
 હજત કીશવરકી તો શાહીસે મુઝે હે ખેહતર,
 તોરે કુચંકી ગદાઇ યે તખીઅત આઘ.
 મલેકલ મોત યે તકલીફ દમે આખીર કી,
 કય ગવારા હે જો કિમ્મતકો યે દીકકત આઘ.
 યા રમુલે અરખી લીજીયે ગૌહરકો ખુલા,
 શમે ડુરકતસે અજબ મુઝપે કયામત આઘ.

ગઝલે—શાહ—કબાલી

અય જાની તેરી જુદાઇ સે, યે તનખાન ખાખ હોતા હય.
 ન હયે રહમ તેરી ચરમો મે, કદમ ખેસી ચહ ચાર કરતા હય.
 જુદાઇ કે જખમો સે જાની, હમેરી જાન જાતી હય.
 મગર મેરી ચહ બંદગીસે ન તુઝકો રહમ જાતી હય.
 બંદગી જો હમ કરતે માલીકકી, તો બહીસ્ત હમ જર પાતે,

મગર અમ જલ્દીમ તેરી બંદગીસે, શયતાન અમ તો સતાતા હય.
મગર અમે જાન તેરે દીદારેસે, પામલ મય હુવા તો હું,
વશ પર જશ નકર મહાપુત્ર, મય ઐ-જાન મરતા હું.
અસ અમ ખુદાકી બંદગી કરેગા “શાહ” ખુદા બેહીસ્ત અલ્લે જે,
નહય અમ ખુદા સે જુદાઇ હમકો, ખુદ સે એ હમ એકરાર કરતો હું.

ગઝલે—દાગ.

આતી હુઘ આશકી તખીયત નહિ જાતી
આતી હે તો શીર આકે કયામત નહિ જાતી
સર જાતાહે સરસેં તેરા સોદા નહિ જાતા
દીલ જાતાહે દીલસે તેરી કિલફત નહિ જાતી
અલ્લાહસેં મહેસરોં કહુંગા તેરે આગે
મજબુર હું મેં ઉસકી મોહબ્બત નહિ જાતી
બોસેં જો તલ્લમ મેંને કીયા હંસકે વો બોલે
યે હુશનકી દોલતહે લુટાઇ નહિ જાતી
અવ્વલ તો ઉતહે શરમ રહી મુસે ન બોલે
જમ શરમ મઘ વરલકી હુજબત નહિ જાતી
ફરહાદ કે મરકહ રોગે આતાહે સદાએ
અરખાદ કાસી શખ્સકી મહેનત નહિ જાતી
અય દાગ પુરા મત માન ઉતક કહકા
માગશુકી ગલીસેં, તો ઇઝત નહિ જાતી.

શએર { કેનં યુસફ જુલેખા લેલી વ મજબુતહેં કેન
શુરતે ઉશાક વ શીકલે દીલઝખા વોહી તું હે.

ગઝલે—શરફુદ્દીન.

આશકોકું દામ દેયે દીલકા હુપાનાં કયા બલા,
મુજ ખીચારે નાતવાં કા દીલ જલાના કયા બલા,
હમ જો આયેથે તુમારે દેખનેકું અય અનમ,
એક નજર દીખલાંકે શીર મુખરા હુપાના કયા બલા,
બોસતામેં જા કે મુલમુલ મુલસે કરતી હય પોકાર,
દામે ઉલફતસે મેરે દીલકું, ફસાના કયા બલા,
જાનંતેયે તુમખીયા પીતમહી નગર હય કંઠે,
ઉસ મલીમેં સદીયા શીર ખચાના કયા બલા,
આરજુ કરતા હય શરફુદ્દીન તુમારા અયસનમ,
મહેશ્યાં હોકે શીર ફરખન હોંખનાં કયા બલા,

ਗੁਣਕੇ-ਮਰਦ.

ਆਪਣੀ ਫੀਲਪਰਤੁ ਯੋਆਪ ਮੇਂ ਦੇਆ, ਧੁਰੇ ਫੁਕ ਡਾ ਫੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਦੇਆ
ਘੁਕ ਕੁਨਾ ਫੋਕੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਮੀਥਨਾ, ਯੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਫੋ ਆਪ ਮੇਂ ਦੇਆ.
ਆਪਣੇ ਸ਼ੋਅਤ ਯੋਰਤੁ ਫੇਨਤ, ਯੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਫਮ ਕਮਾਮ ਮੇਂ ਦੇਆ.
ਯੇਕ ਕਰੇ ਸ਼ੇਰ ਮੁਲਕ ਡੀ ਕਰਨੀ, ਯੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਕੇਤਾਮ ਮੇਂ ਦੇਆ.
ਯੇਕ ਪੇਆਥੇ ਮੇਂ ਮਰਦ ਫੋਲਨਾ, ਯੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਸ਼ਰਾਮ ਮੇਂ ਦੇਆ.

(ਫਧਰੇ ਆਮਨ.)-ਗੁਣਕ.

ਆਪਾ ਕਰੇ ਧੰਨਰਥੀ ਮੇਰੀ ਨਾਂ ਕਥੀ ਕਥੀ,
ਨੀਕਲੇਂ ਫਮਾਰੇ ਫੀਲਫੇਲੀ ਅਰਮਾਂ ਕਥੀ ਕਥੀ.
ਪਾਲੇ ਨ ਯੇਸੁਯੋਕੇ ਯੇਫ ਫਾਲੀ ਘਲਾਫੇ ਫੇ.
ਫਧਰਾਂ ਕਰੇ ਯੇ ਸ਼ੇਰ ਪਰੇਸ਼ਾਂ ਕਥੀ ਕਥੀ,
ਆਨੇਮੇਂ ਨਾਮ ਆਪਣੇ ਯੇ ਫਧਰ ਫੇ ਧਫ.
ਘਤ ਤੋ ਫੀਆ ਕਰੇ ਮਫੇਰਮਾਂ ਕਥੀ ਕਥੀ.
ਪੁਛਾ ਸ਼ਯੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੇ ਆਯੋਯੇ ਯਾ ਨਫੀ,
ਕੁਛ ਸਾਂਝ ਸਾਂਝ ਫੇਫਨੇ ਫਯੇ ਫਾਂ ਕਥੀ ਕਥੀ,
ਯਾਫ ਆਪੀਫੇ ਯੁਸ ਵਕਤ ਮੁਝ ਸੁਰਯੇ ਧੁਸੁਫ,
ਧਫਫ ਫੇਤਾ ਫੁ ਮੇਂ ਯੋਲਫੇ ਕੁਰਆ ਕਥੀ ਕਥੀ.

ਗੁਣਕੇ-ਮਫੇਧੁਫ.

ਆਫਰ ਧੁਮਫਾਰੇ ਫਰਪਰ ਧਫਨਾਮ ਫੋ ਧੁਫਾ ਫੁ
ਮੇਰੀ ਘਧਰ ਫੋ ਧਵਾਨ ਨਾ ਫਮ ਫੋ ਧੁਫਾ ਫੁ
ਸਾਂਧਾ ਫੁ ਧੁਮਫੇ ਪਧਾਰੇ ਫੁਧਾ ਵ ਫੀਨ ਡੀ ਕੁਨਯੁ,
ਅਮ ਪਾਸ ਮੇਰੇ ਕਧਾ ਫਧ ਯੇ ਫਮ ਫੋ ਧੁਫਾ ਫੁ
ਧਰਫ ਫੁ ਯੋ ਰੁਧਸੇ ਧੁਧਫ ਫੀਧਫੋ ਧਵਾਨ,
ਮੰਧ ਧਫਫ ਮੇਂ ਧੁ ਮਫਾਰੇ ਧੁਮ ਨਾਮ ਫੋ ਧੁਫਾ ਫੁ.
ਫਧ ਫਾਨ ਮੇਰੀ ਧੁਮਫੇ ਧੁਮ ਫਾਨ ਰਧਯੋ ਮੇਰੀ,
ਮੁਝਫੇ ਧਫੀ ਫਧ ਧਵਾਨ ਗਫੇ ਫਾਰ ਫੋ ਧੁਫਾ ਫੁ.
ਮਫੇਧੁਫ ਨਧ ਮੀਫਾ ਫਧ ਯੋਕ ਨਾਮ ਵਸਫ ਧਵਾਨ,
ਮਧਸੁਰ ਮਰਦ ਪੀਫਰ ਯੋਕ ਨਾਮ ਫੋ ਧੁਫਾ ਫੁ.

ਗੁਣਕੇ-ਨੀਧਨ.

ਆਪਣੇ ਫੀਲਰਸੇਂ ਪਫੇਂਧੀ ਫੇ ਯੇ ਫਾਲਤ ਮੇਰੀ,
ਮੇਫਰਮਾਂ ਫਫ ਨਫੀ ਪੇਫਫਾਨਤੇ ਸੁਰਤ ਮੇਰੀ;
ਫੁ ਸਰਾਪਾਯੇ ਫਮਨਾ, ਯੁਯੇ ਕਧਾ ਧੁਫਤੇ ਫੇਫ
ਨੀਕਲੀ ਘਤਫਾਯੋ ਧੁਫੀ ਫੋਨਸੀ ਫਸਰਤ ਮੇਰੀ;

ડરસે રસવાળે આપ મુઝસે નહીં મીલતે હે,
 દેખકે દુરસે પેહરો હે વોહ સુરત મેરી,
 બઝમસે આપની વોહ ચે કેહકે હા દેતે હે,
 જાણે આપકે લાયેક નહીં સોહબત મેરી;
 એક વોહ હે કે બિઝાતે હે જમાનેકે મઝે,
 એક મેં હું કે ન નીકલી કોઈ હસરત મેરી,
 ગલીયો ગલીયોં ઉઠેં ફીરવાયેગી મજનુની તરેહ,
 રંગ લાયેગી ફીસી રાજ ચે ચાહત મેરી,
 નીમજા આશીકે મુઝતર હે શમે દુરકતમેં,
 આપે જલદ કે હે આપસે રખસત મેરી.

ગઝલે—કલીમ.

આપ મેં આપકો જો પાએ હે, અપને આપે કો વો મીટાએ હે,
 મેરે નાલેહી ખીચ લાએ હે, ખે યુવાએ કબી વો આએહેં.
 મેરી તુરબત બનેગી આપ ફલહન, આજ વો હાર કુત્ર લાએ હે.
 ન સતા અમદાદ જશ પરવર, ફીસી યુવર કે ખુદા સતા એહેં.
 દાગ દીલ દેખકર વો કેહે તે હે ચેનો અપનેહી યુવ ખીલાએ હે,
 ગયરપર આપ નઝર પડે કયું કર; મેરી નઝરમેં વો સમાએ હે.
 વસ્ત્રમેં લુહત આયગા કયા ખાક, હીજરકે ગમ કુછ એયસે પાએ હે.
 દીલપે ઝેલેગે રંજે ગમ બી હમી, નાઝ હમને અગર ઉઠાએ હે.
 કયા બરોસા હે ધન યુવુકા કલીમ આજ અપને હે કલ પરાએ હે.

ગઝલે—અસીર.

આખે ખેકાર હે દેખે જો ન સુરત તેરી;
 દીલવો કયા હે કે નહોં જીસમેં મોહબ્બત તેરી.
 નખલ હસતીસે નમુદાર હે કુદરત તેરી.
 અઝલ વેહલત હે તેરી ફરજ હે કસરત તેરી.
 જલદ અય રહ સદર પેચ કરે ખાઝીસે નકર,
 અંદ રોઝહ હે મુલાકાત મનીમત તેરી.
 કયા અઝાખે શમે દુરકતસે છુડાયા હમકો,
 મહેરબાની તેરી અય મરગ ધનાયત તેરી.
 મુનઅમે દીલકો મેરે ચાક નકર ડરતા હું,
 કે પહેલાન નહોં યુએ મોહબ્બત તેરી.
 શાખલએ નારે સકરસે જો ડરે એહસે મુના,
 અપને જાન જાનકે ખરસને લગી રેહમત તેરી.
 મેરે જાઝરકો તુ રોઝ નીલતા હે અઝીર,
 અમાઝ કમા ફીસી મુસરપે વખીખત તેરી.

ગઝલો—ઝહેરાહ.

આવોજી આવો ખુદાકે વાસ્તે, રહેમ શરમાવો ખુદાકે વાસ્તે,
જલ્દ શીસલ જાઓ ખુદાકે વાસ્તે, જી ના ઉલજાઓ ખુદાકે વાસ્તે.
જાગ્ય ગયે ઘર ઉતકે તો કહેને લગે, જાઓજી જાઓ ખુદાકે વાસ્તે,
જાન જાતીહે તુમહારી હીજરમેં, અજ લીપટ જાઓ ખુદાકે વાસ્તે.
ઝેરસેં મીલકર ન ચાર આંખેં કરો, કુચતા શરમાઓ ખુદાકે વાસ્તે,
ચાલ મકરાધડી અજ જાન મત ચલો, રાહપર આઓ ખુદાકે વાસ્તે.
હો વો આતેહેં કોઈ કહેતા નહિ, અજ ન ગભરાઓ ખુદાકે વાસ્તે,
કયું હો ઝહેરાહસેં ખદા અજ માહેડેં, કુચતો ખતલાએ ખુદાકે વાસ્તે.

ગઝલો—મુમતાઝ.

આયે નહીં નજર જો પ્યારે કછ દીનસે,
મરતે હેં હીજરકે મારે કછ દીનસે.
કર કરલ ઓ કાતીલ નકર અજ દેર ખુદારા,
હે શોક બરા દીલમેં હમારે કછ દીનસે,
આતા જો નહીં પાગપે કયા ઉસકા સખજ હે,
અજ રશકે કમર જુહરે નઝારા કછ દીનસે.
અજ દેખીએ કોસ કોસકો ઉસે નાગની જુલહેં,
નીકલે હેં વોહ આરીઝપે સંવારે કછ દીનસે.
કીતનોંકા કીયા ખુન સનમ સય તો કહો અજ,
મેંહદી જો મલી હાથમેં પારે કછ દીનસે.
કયા ઇસકો ફલક દેખતે, હયરાન બનાહ,
કુરખાન જો કરતાહે સીતારે કછ દીનસે.
યા અહમદ મુરસલ તેરે મુમતાઝ પર અજતો,
જાવા હેં મમ અદોહકે ગુજરે કછ દીનસે.

ગઝલો—અકબર.

આયે ઇસ ખાંચે જહાંમે ખાક જીતેકે લીયે,
રાત દીન આંખે તરસતી હેં મદીતેકે લીયે,
ખુજે દીલ પીતા હું મમસે ઓર કપવારે નખી,
આંખે ઝમઝમ લાતેહેં તીખાસે પાનીકે લીયે,
નામ તેરા યા મોહમદ કલમયે તૈયજકે સાથ,
સજ્જેઅ મોઝું હો-ગયા દીલકે નખીમેકે લીયે.
ખાકમેં મીલ જાયે તેસે અખર લીમરે સઈ,
તુ નહે પાની નખી અદોહકો પીમેકે લીયે.
મર લીયે અજારા ન આપ ઉસકે ખાક દેતે લીખાસ,

પુલ્હસે ફરે ઉતર આતી પહીને કે લીયે.
 ડુમતોંકા થામતા હે વાહ કમા કેહના તેરા,
 અમસા ઠીશતીઆં હો ઉમ્મત કે સરીને કે લીયે.
 ૧ ખાદીમાને સાહીયે કૈસરકા કમા કયા આયેહ હે,
 ફરે ખીદમતકો શરાખે પાક પીનેકે લીયે.
 યા મોહંમદ અપને અકબરકો ખુલાયા ઠીજીયે,
 કમસે કમ હર સાલ બન્ને એક મહીનેકે લીયે.

ગઝલે—ડુમરી.

આનપડી દરબાર ખવાળ, તોરે નમરમે તોરે શહેરમે—આન.
 ગિયાસા કેટલીલન દરવાજા નોખત આજે બહાર—ખવાળ.
 ખવાળ કે દરપે શીશ નિઆગિં તુમહો ગરીબ નવાજ—ખવાળ,
 સીડી સીડીપે માલન બૈરી—દેત કુલોંકા હાર—ખવાળ.

(અતરે અખુન)—ગઝલ.

ધલાજે દરદે દીલ તુમમે મસીહા હો નહી સકતા,
 તુમ અછછા કર નહીં સકતે, મંય અછછા હો નહી સકતા;
 અબા મરબુઝગા જીને કે તાને શીર ન તુમદેના,
 ચેહ તાને વોહ સુને જીસસે કે ઐસા હો નહી સકતા.
 તુંમહેં ચાહું તુમહારે ચાહને વાલોંકા બી ચાહું,
 મેરા દીલ ફેરે મુઝસે ચેહ ઝંબરા હો નહી સકતા.
 દમે આખીર મેરી બાલીં પે મજમા હય હસીનોં કા,
 ન આના અય કઝા ઉસવકત પરદા હો નહી સકતા.
 જો તુમ ચાહે વોહહો જાયે ચેહ, હય અલ્લાહકી કુદરત,
 જો મંય ચાહું તો દરમાવો કે અયસા હો નહી સકતા.

ગઝલે—આશીક.

દરક દેહતે હેં કીસે હોતીહે ઉલ્લખત કયસી
 હીજકે જોશ સીતમ વસ્ત્રકી લજ્જત કયસી.
 એક દીન વોહ ચા કે હમપે વોહ શીદા હોતે થે,
 અખતો હે ઉનકો મેરે નામસે નફરત કયસી.
 દોસ્ત અહયામ મુઝે દેખકે દરમાતે હેં,
 આજ કલ હોમઇ પે આપકી હાલત કયસી.
 હો નહીં સકતી ધ્યાદત તેરી ખલ્લાકે બહાં,
 સાયે અફઝન હે મુનેહમરૈપે રહમત કયસી.
 ખાના બરમાદી હુમ અપને પરાયે છુટે,
 ઉસપે અપના નહુવા વોહબી હે ચાહત કયસી.

કમા હો તાજાંની ગજમની એ તેરે આસરિકસે.

તેરી બાતોંમેની હોતીહે રસાહત કવસી.

ગઝલ—વફા.

દલાહી મેં બનુ સાગર-મુઝે મયખાના બન બનકર,
લમે માખનુક તક પહોંચું લમે પયખાના બન બનકર
કબી તાકા કબી મારા કબી ખિસમીલ કીયા કસને,
હરએક અંદાઝસે લુટા મુઝે બનાના બન બનકર.
અગર વોહ શમેઅ-ર મુખડા દીખાદે આકે મેહશીલમેં,
કરં મેં જાતો દિલ અપના કીદા પરવાના બન બનકર.
પીલાદે અખ તો મય સાકી ઘટા ઝાઝ અહાર આઈ,
ઊઠાઈ લુટ અઝમે ચારમેં મસતાના બન બનકર.
અગર વોહ આંદસા દુકડા ઇધર બુલસે આ નીકલે,
સીયાહ ખાના મેરા રોશન હો ઇશરત ખાના બન બનકર.
કાઠ ઉનસે નહીં કેહતા અખર હો અપને વેહશીલી,
ગીરેઆં ચાક કરતા હે વફા દીવાના બન બનકર.

ગઝલ—અઝીઝ.

ઇલાહી હો મેરે સીમેમેં કિલફત ગૌસે આઝમકી,
હમેશા હો હમારે દીલમેં આહત ગૌસે આઝમકી.
ગુલામે ગૌસે આઝમ છંદા કર દેતે હેં મુરદોં હો,
બલા હો કયા બયાં મુજસે કરામત ગૌસે આઝમકી.
કહીં ચોરોતે પાઈ આપ કે દરસે વીલાયત હે,
સખી સરકાર હે જારી સખાવત ગૌસે આઝમકી.
પુતેહમારોંકો અપશાઇમે રાજે હાથ મવલાસે,
હર એકકે વાસતે હોગી શક્રાઅતે ગૌસે આઝમકી.
ખુદાઝ શુક દનમેં શાએરીકે કર દીયા કામીલ,
મેહરબાની નખીલી ઓર ઇલાયત ગૌસે આઝમકી.
જલાંકે સખ કુતુંખ ખાકાન ખ.દીમે ગૌસે આઝમ હે,
અઝીઝ હરએક વલી પર હે હુકમત ગૌસે આઝમકી.

ગઝલ—તખમુલ.

હસ વાસતે હમ સુરતે રંજુર પડે હેં,
તેરે દરે દોલતસે ખોહત દુર પડે હેં,
રખમે તેરે ખુમખાનેકો અલ્લાહ સલામત,
મસતાને અઝમ સેંકડું મયમુર પડે હેં.
તાદીરમેં લીખખીલી નહીં કુખરતે મુખાલ,

અહસોસ કે અજમેરસે હમ દુર પડે હેં,
તેરે કરે અકદસપે શહે મુઢકે વીલાયત,
સર અપના ઝાકએ હુએ મગરર પડે હેં,
અતલીયે ચરાએ તને તીરામેં હો રાશન,
યાજખમેં જીગરમેં મેરે નાસુર પડે હેં.
દેખોતો ઝરા ફેયશીએ મેય ઉઘરતે મોઝા,
કીસમતકો દુઆ દેનેહં મસરર પડે હેં.
કાય એક તુમહી વાસીફે ખુરાનહો તબ્બખુલ
તુમસેતો બહોત સાએરે મશહુર પડે હેં.

ઉ (અતરે સખુત) ગઝલે—મેહદી.

હિમ રંગીલે ને જા હાથોં મેં લગાઈ મેંહદી
કીનસે બાગસે ખતલાવો મંઘાઈ મેંહદી;
આશકે ગુલ ગુસે તરો તાજા હુવા થા વો દરખ્ત
જીસકી ડાલીસે સજન તુમને લમાઈ મેંહદી;
રશક ઉન્નામ કયા દીસત હીનાઈ કે તત્,
તુમને હાથો પે ઐ માહ જખકે રચાઈ મેંહદી;
ઉડ ગયા દેખતે હી રંગ, શરક કા નાગમહ,
એક ઝરા અપને જો હાથો કી દીખાઈ મેંહદી;
દાય મેં સુરખી ન સમઝ કાઈ આકીન દેખકો,
ખુને ઉશશાક હી મુઠકી મેં લગાઈ મેંહદી.

ગઝલે—આસાફ.

કુન્હે કયુંકર યે સમેઝયેં કે ચાહન અયસી હોતી હે,
જો તુમકો ચાહતે હેં ઉનકી હાલત અયસી હોતી હે.
યહી હે રશ્ક મયરોઝા તો મરજના હે કયા મુશકીલ
દીખા દેગે યે હમ એક દીન કે મચલત અયસી હોતી હે.
હુમીં ચુકે જો જીક ઉતસે કર બેઠે કયામતકા,
વોહ ચલકર દો કદમ બોલે કયામત અયસી હોતી હે.
દીખાકર આપના હિસ ખુદતુમાસે મેં યે કેહતા હું,
કિતર આતીહે જો દીલમેં, વોહ સુરત અયસી હોતી હે.
નીગાહે હુતદે આસીફ સે સીવાસ એબ પર આયા,
જો દીન ફીરતેહે અય અખતર તો કિસમત અયસી હોતી હે.

ગઝલે—અમીર.

ઉઠો મહેસે લગા મો મીઠે મીલા દીઝકા,
જરાસી ખાતમેં હોવા હે રશ્કનાં દીલકા,

તુમ આપની ઉઠતી જવાનીની શાખીમાં દેખો,
 ઉભર ઉભરકે ખડકતી હે વલવલા દીલકા,
 યે મુકે કહેતી હે કાનોમે ખીજલીયા ઉનરી,
 તડપમે હોઆ ન હમસે મુકાખીલા દીલકા.
 હમાકે ચારકી તસવીર અપને મીનેસે,
 નીકાલ લેતે હે કુરકતમે હોસલા દીલકા,
 બદલકે ચારને ચીતવન મીટા દીયે જવડે
 નમેલા નરલા દીલ ન વોહ ગીલા દીનકા.
 અમીર જુલ જુલેયા હે કુચસે જેસુ,
 તઆહ કયુ ન શીરે ઇસમે કાશીલા દીલકા.

ગઝલ—હુમદમ.

ઉસકા ગમ ખાયગા કયસી પશોમાની હુમ,
 અય સમે દીલદાર તેરી ખુમ મેહમાની હુમ.
 જુલ્હા કરને વોહ ઉઠા મંજુર કુરઆની હુમ,
 મુકતોસે યા મેહ મન્નત મેરી માની હુમ
 સખ્ત જાનીકા ખુરા હો થક ગયે ખાજુયે ચાર
 ધાર ખંજરકી મધ નખ ખાખર પાતી હુમ
 નીચી નાચી વોહ નીગાહે દેખકર બાદે વીસાલ,
 હાયે કાસ દરજા મુઝે ઉંકે પશોમાની હુમ,
 હે મસલ મશહુર હેતી હે જવાની આપની.
 દેદીયા દીલ ઉસકા કયસી સખ્ત નાદાની હુમ.
 મજમયે મેહશરમે બી વોહ શકલ હુમદમ માદહે
 કાસ તરેહ જુલુંગા જો સુરત હે મેહમાની હુમ.

(આપને દીલ) ગઝલ.

ઉઠો મહેસે લીપટ જાઓ શી નીરખ લેના,
 લમામ સાત પડી હે બનાવ કર લેના.
 હમારે સાથ હે તેરાબી ઇમતેહાં અય તીર,
 તડપકે દીલ જો નીકલ જાયે તો જાગર લેના.
 મજા નહીં હે લડક-પનમે સીતા જોરીકા:
 ઉભાર કે જો દીન આહયે તો ઉભર લેના.
 મહે હો દેખતે હમ તોડતા ફુલા મુજક,
 ખુલ્હા કે વાસતે જલ્લી મેરી ખગર લેના.
 રહી નીગાહમે હમરત ઉલે-પુલ દીકમે,
 બકા મજા હસીને હો ખાદર કર લેના.

ગઝલે—ભેરવી.

હોઁ પીયા ભગો અફેલી ડર લાગે—ગીટો.

ચુન ચુન કલીયાં સેજ ખીજાઇ-ઇતનેમે' હો ગઝલ ભોરે—ગીટો.

આધી-આધી-રતીયાં પીછલે પહેરવાં, તડપ તડપ જુયા જાયરે—ગીટો.

આમવાડી ડાલીપે કોયલીઆ બોલે, બનમે બોલે મોરવારે—ગીટો.

ગઝલે—મીરઝાં.

એક ફકત મેંહી નહીં ચાહનેવાલા તેરા,

જીસને પયદા કીયા વોહલી તો હે શબદ તેરા.

હલકપે મેરે છુરી ફેરકે કાતીલને કહા,

અમતો દેખેમે તડપનેકા તમાશા તેરા.

જખખપર મેરે નમક ઝીડક બજાયે પાની,

અપતો ઠંડા હુવા કાતીલ ચે કલેજ તેરા.

ઉમર સીજદેસે સરકો ન ઉઠાઉંગા કબી,

હાથ લગજાયે અગર નકશે કંઈ પા તેરા.

ચેહ હે ઉમીદ શમે રાજ દીલે મીરઝાકી,

નજ એકે વકત જ્યાંપર રહે કલેમા તેરા.

(શયરે ચમન)—ગઝલ.

એક તીર ફેંકતા જ બાંકી કમાન વાલે,

હો એક નજર ધરબી ઓ આન બાન વાલે.

જુરકે ચાર જુરે જુરા જદાન સારા,

તેરા હે ધ્યાન સમ્યા ઓ સમકે ધ્યાન વાલે.

ખજર ઉઠાકે તોલા ઓર તોલકે ન મારા,

મેં ઉસ ખદકે સદકે ઓ આન બાન વાલે.

કાઅમેમે' જાકે હુહું યા ખુત કદમે' જાકે,

હુંહા હું લા મકામે' ઓલા મકાન વાલે.

તેરે નગરમે' જાના ઓર દરદરહી ખાક છાના,

કુછતો પતા બતાદે ઓ બે નીશાન વાલે.

તલકીક હાલ તેરા કીસસે કહું મેં જાકે,

ચુપ હેં ચકીન વાલે ચુમ હેં ચુમાન વાલે.

ગઝલે—અમીર—કબીલી.

એક ઝરા દેખો તો ક્યા કરતે હેં કરને વાલે,

ઓ મરીઓ કે મઝારો પે ઝુઝરને વાલે.

શીર કહાં દીલકા પતા દીલમે' હસી જખખાએ,

ધરબી બેજાતે હે ચે ધરમે' ઠહરને વાલે.

દીલ ઝુલવાકે દુકડે ચે નહીં પરચેહે,

દાનરે હશરકી ખીડમતમે' ઝુઝરને વાલે.

મોત કેદતી હે હસીનેપે મેં ખુદ દેતી હું જા,
 જોર મુજેદ મુજેદ લોપે મરતે હેં મરને વાલે.
 દુરે મોલી ગમે જનનતકો જે મસતાનએ ધણક,
 આપે કવંસરમેં નહા ઘોકે નીખરને વાલે.
 દીલ ધડકતાહે મેરા દેખકે જોખનકા ઉમાર,
 સુમલેં સુહ ન તુમહાગા પે ઉમરને વાલે.
 ખુખ પેલછાન ગમે એહલે દવસકો વો અમીર
 ચાડગમે નઝરો પે સખ છોસે ઉતરને વાલે.

સાગીર- } હ ને માહે માહે નવ આતા હે મહીને પીછે
 ધનહાં બાતોંસે તુ અગુશત તુમા હોના હે
 ગઝલે—સાખીર.

અ દીખારે સાખીર પર ચેહ નૌહાગીરી ક્યું હય,
 દીલ મેં હય મેરે સાખીર, આખોં મેં તેરી ક્યું હય.
 લખ પર મેરે હાય સાખીર રીલમેં હય મેરે સાખીર,
 સીલ રંગઠી છાતી પે શીર મેરે મરી ક્યું હય.
 જખ મસ્ત તેને સખ હય બહોંજ તેરે સખ હંય,
 શીર મોહની સુગત પર જાહુ નઝરી ક્યું હય.
 સાખીર કી મુહબ્બત મે મનગુર બના એ દીલ,
 કરત હય અનલ બખ્ત શી મા દની ક્યું હય.

ગઝલ—કે ૧ ૧૭—હુમરી.

જો મેરે ખવાજા મુમનુદ્દીન ગાસતી પાર લગાદે નાવરયા,
 નુર જરમ થહી વઠત હય ખવાજા તુ કરદે નઝરયા,
 કબ સં મંચ હાશી અરજ કરત હું ગંગ મેં ન રંગદે મુદરીયા,
 થેહ નામ તો રોશન હય જગમે ચ બી આહુદ દારયા.
 પલકોસે છારં મય તોરી દવરયા કરદે મહર કી નઝરીયા,
 યા મેરે ચીશતી હયગી શકીમતી દીપે પુરતી મેરે સાંવરીયા.
 યા મેરેસાખીર વોહ તોની નાદીર મોહે દીખાદે ડગરયા,
 થહી અરજ કરત હય સફરે કમીના પાર લગાદે નાવરયા.

ગઝલે—અકબર.

કહાંલે જંદ દીલદોતું જહાંમે સખ મુશ્કરીલ હે
 યહં પરથોકા મળખાહે વહાં હુરોકી મેહરીલ હે
 ઇલાહી કયસી કયસી શુરતેં તુમે બનાઇ હે
 કે હરે શુરત કલેજેસે લખા લેનેકે કાખીલ હે
 મેરા દીલલેકે શીસેકા ંતરહેં ખર્ચપે દે મારા—

મેં કહેતા રહ ગયા જનકમ, મેરા દીલહે મેરા દીલહે
 ડેરઝો બેઅલખ મેં બઝમ મુસતાફી કે કાખલ હે
 જો દેખા અલશ અપનેમેં આપના ખોલે અનજાકર
 અરે તું કોનહે હટ સામનેસેં કયું મુઝખીસહે
 મેરી તુરખતપે એક ઠોકર લગાઇ, ઓર મેં ફરમાયા
 કયામત આ ગઈ, હુ સેલેવાલે કયામત ગાઈલહે
 હબ્બરોં દીલ મસલકે પાકેસે અનજાકરે ફનાયા
 પીછાનો તુમહારા ઇન દીલોમેં કોનસા દીલહે
 સવાલે ખોપેપર કયું જીંલુ છીયાં દેતેહો અકબરકો
 ફક્લાતન હર શકમ અલાહ મેં અઝ ખહેરે સાયેલહે

શાએર } દેખ ફરયાકી તરફ દીલકો લહેર આતીહે
 કીસ્તી ઉમરકી હરરોઝ ચલી જતીહે.

ગઝલે—અકબર.

કલમેં દેર હે કયું આનસે તેગા નિકલે
 આજતો ઇદ હે આશિકકી તમન્ના નિકલે
 દિલતો લેતે હો અનખ દેખલો કુટા કુટા
 ફિર ન ફેરેજે જો પીછેકો અખેડા નિકલે
 આદમી પેહલે મોહબ્બત મેં બિગડ લેતો અને
 જળ મિલે ખાકમેં દાના તો શગુફા નિકલે
 આતિશે હિન્દ મેં જલતે હુવે એક ઉમ હુધ
 દેખે કળ વસ્લ હો અરમા મેરે દિલકા નિકલે
 આજ હે ગર્મ કુગા હમલી ચમનમેં અકબર
 આશીયાને મેં હવ કયું પુલખુલે શયદા નિકલે.

ગઝલે—દરર.

કરલે આશિક છીસી માથુક સે કુચ દુર નથા
 પર તેરે એહલ કે આગે તો એ દસ્તુર નથા,
 રાત મીજલસ મેં તેરે હુશન કે શા અલે કે હજુર,
 શમએ કે મુખપે જો દેખાતો કહી તુર નથા,
 જીકર મેરાહી વે મેરા હારે હાં ન થેરી,
 મેને પુછાતો કયું જા મેં મશકુરે પા
 આવજુદી કે પરા ખાલ મયે અદમક,
 વહાં પેહલા કે ફરસતે કાલી મમદુર નથા,
 પરવરશે ગમ છોતેરે હાએ સનમ કર દેખા,

કોઈથી દામ ચાસીનેપે કે નાશુર નથા,
 મોહતે સખ આજ તો મેથે ખાનેમે તરે હાતો,
 દીલ નથા કેષ કે શીશા કીતરેક ચુર નથા.
 દરેક કે મીલનેસે અથે ધખાર ખુરા કયું માના.
 ઊસકે કુચ ઓર સેવા દીદ કે મંનજુર નથા.

ગઝલે-સલીમ.

કદી યુનાહોમે ઉમ સારી, ઇલાહી તોખા ઇલાહી તોખા,
 મેં અબ્દે આકી તુ રખમે ખારી, ઇલાહી તોખા ઇલાહી તોખા.
 યુનાહકી ગદડી ધરી હે સરપર, કદમ ઉઠાઈ જમીસે કયું કર,
 કડી હે મંજલ યે ખોજ ભારી, ઇલાહી તોખા ઇલાહી તોખા,
 કબરકી સખતી હીસારે મરકદ, યુજર ફરીતોંકા પેહલી મંજલ,
 વોહ ધર અકેલા વોહ કબ્ર અંધારી, ઇલાહી તોખા ઇલાહી તોખા.
 મુંસાફીરોં ઇસ સરાયે દાનીમેં અવસે સોયે કે ફીર ન જમે,
 સીરહાને જાકે અજલ પુકારી, ઇલાહી તોખા ઇલાહી તોખા.
 સલીમ હુખા હુવા હે ચારો, યુનાહકે ફરીયામેં સરસે પાતા,
 યે સદગીરાની યે શર્મ સારી, ઇલાહી તોખા ઇલાહી તોખા.

ગઝલે-તુમ્મુમુલ.

કયું ફીસીકા લું મેં એહસાં કોઈ કયા લે-જાયેગા,
 આસતાને ખવાજ સાહેબ તક ખુદા લે-જાયેગા.
 નકટે દીલ લે જાઉંગા મેં નજરે ખાનકે લીયે,
 ઓર કયા મુઝતા ગદાયે ખેનવા લે-જાયેગા.
 ખવાજ ઉસમાંકા દુલારા જગ દીખાયેગા જમાલ,
 પ્યારી પ્યારી શકલસે વોહ દીલ લુખા લે-જાયેગા.
 અય તને કાહીદા એક દીન ગલશને અજમેરકા.
 તાયેરે શોકે જીવારત ખૂદ ઉડા લે જાયેગા.
 કેહ રહાકે ખાજયે અજમેરકા યે ફયઝે આમ,
 આયેગા જો આસતાં પર મુદ્દઆ લે જાયેગા.
 અય તજમુલ મોહડી મંઝીલ હે રાહે માખરેહત
 હે સલામત જગ હમારા રાહનુમા લે જાયેગા.

ગઝલે-અકબર.

કદમોં મેં મુસયફાકે મેરા મઝાર હીતા;
 વોહ ખાકે પાર હોતી મય ખાકસાર હીતા.
 મઝાર ખખલ દેવા મર તુમ કશીસ કરતે.
 મેરા જહાઝ ઇસમાં તુમાંસે પાર હીતા.

યેહ બલા હુરાકે તુમને મુઝે અખશ વાયાં વરના
મેરે પ્રમદયોં કા કયું કર સુમાર હોતા,
હમ જાંબલખ એહ અકબર તેરે દરસે હોકર
તેરા મઝાર હોતા યેહ જાં નીસાર હોતા.

ગઝલે-વાસિક્.

કટારીમેં ન ખરજીમેં ન ખંજરમેં ન બાલે હેં,
શલકકે પાર હોજતે અય ખુત યે વોહ નાલે હેં.
ખુદા રખે ઉન્હેં દુન્યામેં વોહ સખસે નીરાલે હેં,
જો આરીઝ ગોરે ગોરે હેં તો મેસુ કાલે કાલે હેં.
મલે પર મેરે કયું તલવારસી રેહ રેહકે ચલતી હેં,
તેરી મરદનમેં કાતીલ કયા કીસીને હાથ હાલે હેં,
ચલે દેખ આંચેં ચલકર એક નજર જનતકી હુરેકો,
હસીનાને જહાં જીતને હેં અપને દેખે બાલે હેં.
ન પુછો આરઝુ પુરી હુધ ઈસ સખત મુશકીલસે,
નીકલ આયા હે દીલલી સાથ જખ અરમાં નીકાલે હેં,
રૂખે શકશકી તૌસીકમેં સુનકર મઝલ બોલે,
યે મઝમું તુને વાસિક્ તુરકે સાચેમેં ઢાલે હેં.

ગઝલે-અમીર.

કયા કહેં દીલસે કહાં વસ્લમેં અરમાન ગયે,
નાઝકે સદકે તો અંદાઝકે કુરબાન ગયે.
મમતેહાં ખુબ વફાકાબી જફાકાબી હુવા.
તુમ હમે જાનગયે હમ તુમ્હેં પેહજાન ગયે
કેહતે હેં ચમકી ખુશામદલી અજબ બદુદ્દી,
માનનેકી જો ન થી ખાત વોહ હમ માન ગયે.
વસ્લમેં કેહતે હેં કોઇ નહીં આડે આતા,
હાયે ઈસ વક્ત કહા મેરે નીમેહખાન ગયે.
જખ મેં દરવાજેપે દેતાં હું કીસીકો આવાઝ,
કેહતે હેં કેહદો વોહ ઘર ગયેરકે મેહમાન ગયે,
ખાક સારીકે મઝે ખુબ હડે દુન્યામેં,
ખાક હમ જાનને આયેયે યહાં જાન ગયે.
હક કનાકીકી હકીકતકો ઉન્હીને જાના,
અમ અમીર અખલી હકીકતકો જો પેહજાન ગયે.

ગાઝલે-માહબુબ.

કબી ઇકરાર કરતે હંય કબી ઇનકાર કરતે હંય
 વોહ હમને વસલતી સમ મેં બડી તકરાર કરતે હંય
 પીલાકર બાદલો રંગી હુએ હંય સરખફે હમસે,
 કબી ગાફીલ બનાતે હંય કબી હુશ્યાર કરતે હંય
 હુએ ખરહમ વોહ બોસેપર ઇલાલી ખેર હો દેખે,
 હમારે વાસતે કયા હુકમ અમ સરકાર કરતે હંય;
 મેરે માહબુબ કી સુરત અસુર દેખે ખુદા જાને.
 ખીરહમન દુર ગરદન શે અબી કુન્તર કહને હંય.

(અતરે મુખમ — ગાઝલ)

કહ હય છોટા આખેં ગસીલી ગાલી બાલી સુરત હય
 હસપે ગબબ વો બાંકી અદા હય, તીરછી નઝાયક આફત હય,
 પરદા ફેરા ના જલવા દીખાના હુપ જાના શીર પરદે મેં
 શોક હમારા કન્ટે હો દુના ચેહ બી તુમદારી લીકમત હય.
 રંગ બપકા આંખ શીલી મમે નીરાલા ચાલ તેરી,
 પસપે કીય ન ઐ મેરે દીવન? ચાહ સી સુરત તેરી હય.
 દેખતેહા વો તુન્કા ચેહના આદય ગાન હુડકા સનમ,
 ગીનતેહો નાહક મેં ખાશ મેં કેમી ચેહ મતપર તોહમત હય;

ગાઝલે-અકબર

કફમો પે મુરતખા મેંગ મઝર હોતા
 વો ખાક પાક હેતી મેં ખાક ર હોતા
 કફમોં પે તેરે ગીંગતા ગઝીયે ન તેરી શીન્તા
 ગાહ જાન નીસાર હો. કે હાહ ~ ૨ માર હોતા
 અબ્દા મેરે મુઝે તુમ રેહજે પે અગર ખુલાતે
 કયું ઝાર ઝર રેતા કયું હોતા
 ગફશાર બખ્શ દેના ગર તુમ દુન રેહ કરતે
 મેરા જહાઝે અસ્મા તફાનસે પર હોતા
 અબ્દા મેરી ખગર હો મુમનાહ હો ચલા હું
 કુચ અપની ઝીન્દીકા નહિ એતમાર હોતા
 પે બલા હુવા કે તુમને મુઝે બખ્શ વાયા વરના
 મેરી પુરાખયોંકા કયું કર મુમાર હોતા

સાબર { એવ નહિ લેને દેતી હંય માહબુબત તેરી
 હરબર મુબકા હોજી ફીરતી હંય પેશવત તેરી

